

Institutionen för beteendevetenskap och lärande
Kompletterande Pedagogisk Utbildning, ULV/VAL-projektet
Linköpings universitet

Halvfart, distans

Helfart, distans

STUDIEHANDLEDNING

Den professionella läraren i en lärande organisation, 7,5 hp

Kurskod: 9KPA12

Ht 2019

Åsa Mårtensson

Innehåll

Om kursen	4
Kursens mål och innehåll	4
Mål	4
Kursinnehåll.....	4
Arbetsformer	5
Examination.....	5
Examinationsuppgifter och bedömning	5
Fusk och plagiat.....	6
Vad är plagiat?.....	6
Utvärdering.....	7
Kurslitteratur	7
Inte tillåtet att spela in undervisning.....	7
Kontakt	7
Ämnesdidaktiker i KPU/VAL/ULV vt-19.....	8
Kursens struktur.....	9
Campusdagar vid träffarna	9
Schema.....	10
Uppgifter under kursen.....	12
Uppgift 1 Forskning och utveckling i skolan.....	12
Uppgift 2 Utvärdering för lärande - vad är problemet?.....	12
Workshop 1 Ämnesövergripande samverkan.....	13
Uppgift 3 Kamratåterkoppling	13
Examinerande uppgifter	14
SRE2 Utvärdering för lärande	14
Bedömningskriterier	14
Ämnesdidaktisk uppgift.....	15
PRO3 Skol/ämnesutvecklingsarbete i syfte att utveckla yrkesverksamheten – projektbeskrivning samt opponentskap.....	16
Disposition	16
Bedömningskriterier	19
Omtentamen	20
Inför opponering på ett skol/ämnesutvecklingsarbete.....	21

Viktigt att tänka på!.....	22
Litteraturlista.....	23
Tryckta källor:.....	23
Elektroniska resurser: länkar uppdaterade 190218	23

Om kursen

I denna studiehandledning beskrivs innehåll och arbetssätt för kursen *Den professionella läraren i en lärande organisation*. Inledningsvis presenteras kursens mål och innehåll, kursens schema samt hur du förväntas förbereda dig inför campusdagarna. Därefter presenteras kursens examinationsformer och bedömningskriterier. Kursen bygger på kunskaper och insikter som du har samlat på dig under de tidigare kurserna samt den erfarenhet du har som lärare eller på din VFU. Kursens examinationsuppgifter bygger på de utvecklingsområden som du genom finner genom dina och andras erfarenheter, via utvärderingsresultat och forskning. Dessa kan finnas inom skolan som organisation eller inom något av dina undervisningsämnen.

Kursens mål och innehåll

Mål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna

- reflektera kring relationen mellan lärarens professionella utveckling och skolan som organisation och lokal kultur
- kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forsknings- och utvärderingsresultat grundade på både kvalitativa och kvantitativa metoder för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik
- analysera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen
- analysera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer relaterade till yrkesverksamheten
- självständigt upprätta en plan för ett skolutvecklingsarbete
- identifiera och motivera sitt behov av kompetensutveckling i så väl undervisningsämne som pedagogiskt arbete i förhållande till skolans uppdrag i samhället.

Kursinnehåll

Kursen behandlar lärarens professionella yrkesutveckling i relation till skolans uppdrag och eget kompetensutvecklingsbehov. De studerande kommer dels få ta del av aktuell utvärdering och forskning av både skolan som helhet samt deras undervisningsämnen. Kursen innehåller även olika metoder för att systematiskt samla in och reflektera kring behov av utveckling. De studerande kommer även få skriva ett tänkt utvecklingsarbete med utgångspunkt i ett generellt eller lokalt, utvecklingsbehov med syfte att utveckla den egna undervisningen.

Arbetsformer

Utbildningen organiseras dels i form av nätbaserade studier, dels som campusförlagd utbildning. I kursen förekommer föreläsningar, litteraturstudier, seminarier, grupparbete och självständiga studier. I kursen kommer du att möta föreläsningar på olika teman så som Utvärdering, Teori och metod för skolutveckling samt Samverkan. Olika former för skolutveckling presenteras av aktiva forskare på området. Du kommer möta en ämnesdidaktiker där den **fetmarkerade** delen av kursmålet "**kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över** egna och andras erfarenheter samt **relevanta forsknings- och utvärderingsresultat grundade på både kvalitativa och kvantitativa metoder** för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik" kommer att behandlas. Genom kursen kommer du att arbeta självständigt i att planera och motivera för ett skolutvecklingsprojekt som kan bidra till utveckling av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen och bidra till ett ökat lärande för eleverna. I ditt självständiga arbete har du alltid tillgång till hjälp och stöd av en campuslärare via mail och vid campusdagarna.

Examination

Kursen examineras genom tre skriftliga uppgifter och ett muntligt seminarium ingår som en del i PRO3. Du kommer som i de flesta KPU-kurser ha ett muntligt seminarium med skriftligt underlag med en ämnesdidaktiker (MRE1, Ämnesdidaktik, 1 hp U-G). Du kommer tidigt i kursen lämna in en skriftlig sammanfattning av en relevant utvärdering (SRE2, Utvärdering, 1 hp). Båda dessa kan ligga som underlag för det utvecklingsarbete (PRO3) som du examineras på vid slutet av kursen.

MRE1: Seminarium med skriftligt underlag, ämnesdidaktik 1 hp, U-G

PRO3: Projektarbete, inklusive seminarium 5,5 hp U-VG

SRE2: Skriftlig redovisning 1 hp U-G

Examinationsuppgifter och bedömning

Syftet med kursens examination är flerfaldigt. Examinationen har ett kontrollerande och ett utvecklande syfte. Att kontrollera att de studerandes kunskaper motsvarar kursplanens målsättning syftar till kvalitetssäkring av utbildningen. Det utvecklande syftet med examinationen avser den enskilda studerandes utveckling under studierna. Genom examinationen skapas förutsättningar för den studerande att reflektera över de nyförvärvade kunskapernas relevans för den kommande yrkesutövningen. Examination innebär också att den studerande med jämna mellanrum sammanfattar utbildningen och reflekterar över dess genomförande. Detta för att den studerande ska kunna jämföra med egna förväntningar/behov och, inom utbildningsplanens ramar, kunna påverka innehållet i sin egen utbildning.

Kursen examineras genom tre uppgifter. Den första uppgiften fokuserar på utvärdering av utbildning/undervisning, den andra är den ämnesdidaktiska uppgiften. Dessa båda kan ingå i det utvecklingsprojekt (PRO3) som du ska skriva. I examineringen av utvecklingsprojektet ingår att förbereda och genomföra ett opponeringsseminarium där du ska opponera muntligt på en annan students arbete. För att möjliggöra för planering av opponeringsseminarierna kommer du behöva anmäla dig till dem via Lisam. Mer information finns på Lisam.

Fusk och plagiat

Försök att vilseleda vid examination eller när studieprestation annars ska bedömas kallas för fusk eller plagiat. De fall av fusk eller plagiat som upptäcks kommer att anmälas till Disciplinnämnden.

Informationen nedan kommer från liu.se:

<http://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv> där du kan läsa mer om vad som räknas som fusk och plagiat samt hitta vidare till mer information.

Exempel på vad LiU:s Disciplinnämnd bedömt som vilseledande är:

- plagiat av uppsats eller hemtentamen
- otillåtet samarbete med annan grupp vid enskilt arbete av exempelvis projektarbete

Vad innebär att vilseleda när studieprestation bedöms?

Som student är det ditt ansvar att ta del av information om vad som är tillåtet och inte tillåtet vid en examination. Vid osäkerhet är det alltid bättre att fråga läraren för att undvika missförstånd.

Det räcker med ett försök att vilseleda för att disciplinär åtgärd ska kunna vidtas.

Vad är plagiat?

Plagiat är när man utger sig för att ha gjort ett arbete själv som någon annan har producerat. Det innebär att man skriver av en text utan att ange källan. Det är även när man använder texter mer eller mindre ordagrant utan att använda sig av citattecken. För att undvika att bli misstänkt för plagiat ska du alltid ange källan till den text som du använder dig av samt att sätta ut citattecken när du ordagrant återger från en annan text. Den text som du skriver får inte ligga för nära originalet, du ska alltid använda dina egna ord i det material som du skriver. Mer information om plagiering finns på Universitetsbiblioteket.

Utvärdering

Kursen utvärderas på två sätt. Via studentportalen och KURT ska du svara på frågor som dels är generella för studier vid vårt universitet, dels specifika för lärarprogrammet. Dessutom utvärderas kursen muntligt på den sista campusdagen. Då ska du få möjlighet att, enskilt och tillsammans med dina studiekamrater, reflektera över de kunskaper du har förvärvat under kursen och vilken relevans dessa har för ditt framtida arbete som yrkeslärare. Du ska också få möjlighet att reflektera över utbildningens genomförande för att du ska kunna jämföra detta med dina egna förväntningar och behov.

Kurslitteratur

I litteraturlistan finner du den för kursen rekommenderade litteraturen. Den kan komma att kompletteras under kursens gång med aktuella artiklar. Du förväntas även söka relevant litteratur för din examinationsuppgift. Det kan vara rapporter från Skolinspektionen i ditt ämne, för din skola, eller metodbeskrivningar för det arbetsätt som du vill använda dig av etc.

Inte tillåtet att spela in undervisning

Linköpings universitet har 2012-02-16 beslutat att ljudupptagning, fotografering, filmning och liknande inspelning av föreläsningar, seminarier och andra undervisningssituationer inte är tillåten. Ett undantag är studenter med funktionsnedsättning, som med anledning av denna behöver särskilda hjälpmedel, äger rätt att göra ljud- och bildupptagning. Då får det endast göras av studenten själv genom personlig närvaro vid föreläsningen. Sådant behov ska meddelas i god tid före föreläsningen. Det är den enskilde studenten som har ansvar att vid förfrågan uppvisa intyg om sådant behov, utfärdat av koordinator för studenter med funktionshinder vid Linköpings universitet. (Regler för studenters möjlighet till ljud- och bildupptagning i samband med undervisningssituationer vid Linköpings universitet, Dnr LiU-2012-00312)

Kontakt

Telefonnummer och e-postadresser:

Ingrid Olsson, programansvarig KPU 013-28 44 71, ingrid.olsson@liu.se

Åsa Mårtensson, kursansvarig lärare 013-28 20 80, asa.martensson@liu.se

Maria Lorin, kursadministratör 013-28 18 39, maria.lorin@liu.se

Studievägledare (flera stycken), 013-28 20 88, studievagledare.larli@liu.se

Ämnesdidaktiker i KPU/VAL/ULV vt-19

Matematik, Peter Frejd
peter.frejd@liu.se

Matematik, grundläggande färdigheter, Pether Sundström
pether.sundstrom@liu.se

Naturvetenskapliga ämnen och teknik, Lars Björklund
lars.bjorklund@liu.se

Svenska, Suzanne Parmenius Swärd
suzanne.parmenius-sward@liu.se

Moderna språk, Thomas Svensk
thomas.svensk@liu.se

Samhällsvetenskapliga ämnen+ek, fi, ps, Agneta Grönlund
agneta.gronlund@liu.se

Slöjd och estetisk verksamhet, huvudansvarig Ingrid Bergqvist,
ingrid.bergqvist@liu.se

Trä- och metallslöjd, Bo Hinnerson, Ulf Härdner
bo.hinnerson@liu.se
ulf.hardner@liu.se

Textilslöjd, Ingrid Bergqvist
ingrid.bergqvist@liu.se

Idrott och hälsa, Tove Johansson
tove.johansson@liu.se

Musik och bild, Margaretha Grahn
margaretha.grahn@liu.se

Kursens struktur

Kursen inleds med att du på egen hand sätter din in fenomenet "Skolutveckling" genom att börja läsa kurslitteraturen och studiehandleddningen. En vecka in på kursen ses vi för 2 campusdagar med ett antal föreläsningar och seminarium. Syftet med de första campusdagarna är att ge en introduktion till kursen, de begrepp som är centrala samt den övergripande tanken med kursen. De frågor vi kommer behandla handlar om både VARFÖR, VAD och VEM i ett skolutvecklings-sammanhang. Du ska komma förberedd till träffen genom att du har tagit del av en utvärdering i ditt undervisningsämne eller ett fenomen inom skola/utbildning som ligger dig nära (kursuppgift 1). Ni kommer få tid att diskutera det ni har läst samt era erfarenheter från de kontakter ni har haft med undervisning vid dagarna. Ett mål med träff 1 är att du ska ha en bild av vilket utvecklingsområde som kan finnas i din skolkontext.

När vi träffas för andra gången är huvudfrågan HUR. Hur - kan du gå vidare med det problem som du förhoppningsvis har fått syn på? Du kommer nu att få ta del av några modeller för skolutvecklingsarbete. Till denna träff är det även dags för det obligatoriska ämnesdidaktiska seminariet.

Campusdagar vid träffarna

Vi träffas på universitetet följande dagar.

Onsdag	6/11	kl. 10 – 17	
Torsdag	7/11	kl. 8.15 – 17	
Tisdag	9/12	kl. 10 – 17	
Fredag	17/1-20	kl. 10 – 17	Examinerande obligatoriskt tillfälle

Ingrid Olsson (programansvarig för KPU) medverkar och bjuder på kaffe och tårta vid sista tillfället för alla studenter i kursen!

Campusdagarna är viktiga för er studenters lärande. Föreläsningar och seminarier kommer inte att ges igen om du inte kan vara med på dem. Det ämnesdidaktiska inslaget ska kompletteras om du uteblir från det. Den sista träffen är obligatorisk, dagar för omtagning av tillfället finns under hösten.

Salar meddelas via Lisam. I kursrummet klickar du på "Schema" till vänster. Du kommer till Timeedit som visar hela schemat. Om du klickar på salens namn (**D31 ex vis**) hittar du en länk där du kan klicka dig vidare till en karta till salen.

Schema

Dag	Tid	Innehåll
Datum		
On	10-11	Kursintroduktion, <i>Åsa Mårtensson</i>
6/11	11-12	Skolutveckling: Vad? Hur? Varför? <i>Åsa Mårtensson</i>
	13-15	Läslyftet för alla <i>Maritha Johansson</i>
	15 - 17	Diskussionsseminarier Uppgift 2.
To	8-10	Från folkskollärare till kollegialt lärande <i>Åsa Mårtensson</i>
7/11	10-12	Teori och metod med fokus på lärande utveckling i en lärande organisation, <i>Malin Wieslander</i>
	13-16	Ämnesövergripande samverkan Workshop 1 <i>Karolina Muhrman</i>
	16-17	Introduktion av PRO3 <i>Åsa Mårtensson</i>
To	17.00	Inlämning av SRE2 Utvärdering för lärande
14/11		
Må	8.00	Anmälan till opponeringsseminarium öppnar. Anmäl senast 8/1 kl. 17.00 i Lisam.
18/11		
Må	8.00	Lämna in version 1 av PRO3
2/12		Grupper för kamratåterkoppling, uppg. 4, finns på Lisam kl. 12
		Förbered ÄD seminarium.
Må	10-12	Ämnesdidaktiskt seminarium, lokaler meddelas via Lisam

9/12	13-15	Learning Study som metod för att utveckla undervisning, Föreläsning. <i>Anja Thorsten</i>
	15-17	Att bedriva utvecklingsarbete: möjligheter, problem och metoder. Frågestund, Vad och Hur? PRO1 <i>Åsa Mårtensson</i>
On 8/1	8.00	Inlämning PRO3 ver.2
	16.00	Opponentskap delas ut och förmedlas via Lisam
Fr 17/1	10-17	Examinerande seminarium och opposition, <i>Åsa Mårtensson, Ingrid Olsson, Maria Terning</i>
Sö	23.30	Slutgiltig PRO3 lämna in i Lisam under Inlämningar
26/1		

Uppgifter under kursen

Syftet med uppgifterna är att förbereda dig inför campusdagarna samt att hjälpa dig att sätta in kursinnehållet i ett, för dig, passande sammanhang.

Uppgift 1 Forskning och utveckling i skolan

Denna uppgift innehåller inte någon inläsning men ska fungera som en kick-start i kursen och för att du ska börja tänka i "skolutvecklingsbanor". Du tar med dig dina funderingar till första campusträffen. Den ska fungera som ett underlag för dig när du senare i examinationsuppgiften ska uppfylla kursmålet "*reflektera kring relationen mellan lärarens professionella utveckling och skolan som organisation och lokal kultur*".

1. Hur har du mött/kommit i kontakt med skolforskning under din VFU eller när du har arbetat som lärare.
2. Vilka skolutvecklingsprojekt/förändringsarbeten har du erfarenhet av? Vad var bra? Vad kan vara negativt? I vilka pedagogiska/didaktiska teorier/tankegångar har utvecklingsprojektet haft sin förankring? Vilket har "grundproblemet" varit som projektet syftade till att råda bot på?
3. Ev: Vad har din skola/kommun fått för kritik från Skolinspektionens granskningar? Är den aktuell och något som du kan utgå ifrån i ditt kommande arbete med skolutveckling?

Uppgift 2 Utvärdering för lärande - vad är problemet?

Denna uppgift syftar till att du ska öva dig i kursmålet nedan samt att du ska få en inblick i vilka utvecklingsområden som är identifierade inom ditt undervisningsämne.

"• kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forsknings- och utvärderingsresultat grundade på både kvalitativa och kvantitativa metoder för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik"

Välj ett undervisningsämne, program eller ett fenomen inom yrkesutbildning (ex vis APL) som du (troligen) kommer att arbeta med när du är färdig lärare. Leta själv fram och läs [Skolinspektionens](#) och/eller [Skolverkets utvärderingar](#) inom det område som du valt. Om du inte hittar en utvärdering i ditt ämne, bredda ditt sökområde, sök ev. på 7–9 även om du är gymnasielärare, tänk eventuellt i när-liggande ämne om du har svårt att hitta.

Vid läsningen av utvärderingen uppmärksamma vilken metod utvärderarna har använt. Är den kvalitativ eller kvantitativ eller både och? Om det inte tydligt står utskrivet, vad får dig att säga att den är kvalitativ eller kvantitativ? (Definitioner av kvalitativ och kvantitativ, forskning och utvärdering finns i Carlström och Carlström Hagman samt vid Malin Wieslanders föreläsning.)

OM du har tillgång till lärarkollegor/mentor på VFU/känner någon som undervisar i ämnet/på programmet – diskutera med dem vad de anser om det som skrivs i utvärderingen/rapporten. Diskutera även vilka förbättringsåtgärder som skulle kunna leda till förbättringar för elevernas lärande.

Sammanfatta, skriftligt utvärderingen/arna som du har läst säger och dina (eventuella) kollegors tankar kring ämnet och skolutveckling. Använd de centrala begreppen (utvärdering, kvalitativ och kvantitativ metod) i din sammanfattning.

Ni kommer att diskutera era upptäckter när vi ses onsdag den 6/11. När du har gjort detta är du mer än ½-vägs in i SRE2.

Workshop 1 Ämnesövergripande samverkan

Inför campusdag 2, "Ämnesövergripande samverkan".

Vid denna workshop kommer ni att studera centralt innehåll i olika kurser för att se vilka möjligheter till ämnesövergripande samverkan ni kan hitta.

Ämneslärare gymnasiet: Ta med "Ämnesplan" och "Centralt innehåll" från någon grundläggande kurs som du kommer att undervisa i. Välj en kurs på grundläggande nivå som alla elever kan komma att möta, ex. vis Ma1a, Sh1a osv. Skriv ut "Centralt innehåll" i 5 exemplar. Om du *inte* undervisar i någon gymnasiegemensam kurs, ta med det mest grundläggande kurs centrala innehåll som du har.

Ämneslärare grundskola: Ta med kursplaner i minst ett ämne som du undervisar i.

Uppgift 3 Kamratåterkoppling

Denna uppgift är en form av kamratåterkoppling som är en allt mer vanlig metod inom utbildning. För att se vart andra studenter "är" i sitt arbete, kanske få idéer till angreppssätt eller metoder och få återkoppling på ditt eget initiala arbete ska du läsa samt kommentera andra student. När du har lämnat in version 1 av PRO3 den 2/12 kl. 8.00 kommer du under dagen få namn på 2 studenters arbete som du ska läsa och kommentera i relation till kursmål och litteratur. Ni har vi det laget en bakgrund till ert problemområde, bestämt syfte och har en god idé om hur ni vill att utvecklingsarbetet ska komma att se ut. Det ni hjälper varandra med här är att se om det är tydligt för andra än författaren. Mer information om vad du ska ge återkoppling på samt hur du kan ge (och ta) återkoppling kommer på Lisam. Du kommer även få återkoppling från kurslärare i detta skede, denna feedback ges i ett eget dokument.

Du lämnar in i Lisam i ditt grupprum i mappen för PRO3 version 1, döp filen till "PRO3.Version1.efternamn.förnamn". Lämnar du in i Word format är det enkelt att lämna kommentarer direkt i texten. Sen inlämning = inga kommentarer.

Återkopplingen till dina kamrater ska vara gjord senast den 9/12 kl. 17.

Examinerande uppgifter

SRE2 Utvärdering för lärande

SRE2: Utvärdering, skriftlig reflektion, 1 hp U – G.

Denna uppgift syftar till att examinera följande kursmål med betoning på den markerade delen:

”kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt **relevanta** forsknings- och **utvärderingsresultat grundade på både kvalitativa och kvantitativa metoder** för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik”

Du ska välja ett undervisningsämne, program eller ett fenomen inom yrkesutbildning (ex vis APL) som du (troligen) kommer att arbeta med när du är/blir färdig lärare. Leta själv fram och läs [Skolinspektionens](#) och/eller Skolverkets utvärderingar inom det område som du valt. Om du inte hittar en utvärdering i ditt ämne, bredda ditt sökområde, sök ev. på 7-9 även om du är gymnasielärare, tänk eventuellt i närliggande ämne om du har svårt att hitta.

OM du har tillgång till lärarkollegor/mentor på VFU/känner någon som undervisar i ämnet – diskutera med dem vad de anser om det som skrivs i utvärderingen/rapporten. Diskutera även vilka förbättringsåtgärder som skulle kunna leda till förbättringar för elevernas lärande.

Uppgift: Beskriv den utvärdering du läst med hjälp de centrala begreppen som du definierar och visar att du förstår. Sammanfatta på max 4 A4 (exkl. referenslista) vad utvärderingarna som du har läst säger och dina (eventuella) kollegors tankar kring ämnet och skolutveckling.

Centrala begrepp: Utvärdering, kvalitativ, kvantitativ, beprövad erfarenhet.

Din sammanfattning är möjlig att använda som en del i examinationsuppgiften PRO3.

Lämna in i Lisam under ”inlämningar” senast den 14/11 kl. 17.

Omtentatillfälle 1: 26/1 kl. 17.00

Omtentatillfälle 2: 2/3 kl. 17.00.

Bedömningskriterier

För att få godkänt (G) på uppgiften krävs att:

- ✓ du självständigt och kritiskt har sammanfattat och diskuterat ett relevant utvärderingsresultat.
- ✓ du visar god förståelse för centrala begrepp
- ✓ du visar förståelse för utvärderingens sammanhang och kan relatera resultaten till en skolverksamhet eller ett skolsammanhang.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för godkänd innebär att den studerande erhåller betyget Underkänd (U) på kursen. Studenten bör också känna till att fusk i samband med examination hanteras av disciplinnämnden vid Linköpings universitet, se:

<http://www.student.liu.se/regler-rattigheter-sakerhet/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>

Ämnesdidaktisk uppgift

MRE1: Seminarium med skriftligt underlag, ämnesdidaktik 1 hp, U-G

Ämnesdidaktiken organiseras som ett stråk genom hela utbildningen. Det innebär att det i de flesta kurser finns ett ämnesdidaktiskt inslag i form av en kursuppgift och ett seminarium. Kursuppgifterna knyter an till kurserna på olika sätt och innehållet kan variera mellan olika ämnen. Du som har flera ämnen väljer själv i vilket av ämnena du önskar genomföra det ämnesdidaktiska inslaget i varje kurs. I schemat för kursen framgår när det ämnesdidaktiska seminariet äger rum.

Om du får förhinder och inte kan delta i seminariet förväntas du ändå genomföra kursuppgiften och ev. en kompletterande uppgift som du får av din ämnesdidaktiker.

Det ämnesdidaktiska kursmålet i kurs 9KPA12 är att **"kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över** egna och andras erfarenheter samt **relevanta forsknings- och utvärderingsresultat grundade på både kvalitativa och kvantitativa metoder för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik"**.

Uppgifter om *när*, och *var* den ämnesdidaktiska uppgiften ska lämnas in finns i ämnesmappar under "Kursdokument" i Lisam.

Tips! Det troliga är att du kommer ha stor nytta av den ämnesdidaktiska uppgiften när du ska skriva "Litteraturgenomgång" till examinationsuppgift PRO3.

PRO3 Skol/ämnesutvecklingsarbete i syfte att utveckla yrkesverksamheten – projektbeskrivning samt opponentskap

PRO3: Projektarbete, inklusive seminarium, 5,5 hp U-VG

Denna examinationsuppgift syftar till att examinera samtliga mål i kursen.

- reflektera kring relationen mellan lärarens professionella utveckling och skolan som organisation och lokal kultur
- kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över egna och andras erfarenheter samt relevanta forsknings- och utvärderingsresultat grundade på både kvalitativa och kvantitativa metoder för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom ämnen, ämnesområden och ämnesdidaktik
- analysera relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen
- analysera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer relaterade till yrkesverksamheten
- självständigt upprätta en plan för ett skolutvecklingsarbete
- identifiera och motivera sitt behov av kompetensutveckling i så väl undervisningsämne som pedagogiskt arbete i förhållande till skolans uppdrag i samhället.

Din uppgift är (kortfattat) att identifiera, beskriva och analysera ett problem inom ditt ämne eller din skola samt presentera (formulera en metod som möter ditt identifierade problem, skriva och försvara) ett skol/ämnesutvecklingsprojekt som berör detta problem. Som avslutning identifierar du och motiverar ditt eget behov av kompetensutveckling i relation till utvecklingsarbetet och/eller din lärarprofession.

Uppgiften består i att formulera en projektbeskrivning för ett ämnes-/skolutvecklingsarbete för att uppnå de mål som är formulerade för skolan nationellt och lokalt. Använd dina kunskaper, eventuell tidigare erfarenhet samt kurslitteraturen som du möter inom denna kurs och som du använt dig av inom hela programmet. Formulera ett syfte utifrån ett relevant problemområde och beskriv hur projektet skulle kunna genomföras. Omfattning av arbetet totalt bör ligga på ca 15 sidor text exklusive titelsida, innehållsförteckning och referenslista.

Disposition

För utförligare beskrivning se Carlström & Carlström Hagman (2006 s. 409 - 433):

- ✓ Titelsida
- ✓ Innehållsförteckning
- ✓ Inledning
En allmänt hållen introduktion till skolutveckling generellt samt en kort

presentation av det valda problemområdet.

✓ Bakgrund och syfte

En övergripande beskrivning av problemområdet: Hur uppkom idén, varför är det intressant och viktiga att fördjupa sig i detta område? Under denna rubrik kan också knytas an till skolans styrdokument. Om författaren har erfarenhet och diskuterat liknande i skolpraktiken eller på en konferens kan det också tas upp här med referenser till tidpunkt och källa. Avsluta denna del med ett syfte och vad utvecklingsarbetet skulle kunna bidra med.

✓ Problemformulering / Frågeställning ¹

Läsaren ska genom litteraturstudien få en god förståelse för problemformuleringen och varför området behöver utvecklas. Problemformuleringen kan bestå av en eller flera frågor/mål/hypoteser.

✓ Litteraturstudie

Här ges en orientering av det valda området, både ur teoretisk och metodologisk synvinkel. Ge exempel på relevant forskning/utvecklingsarbeten inom området samt jämför och diskutera deras vetenskapliga grundsyn, använda teorier och metoder. Texten ska besvara frågor som: är det en kvalitativ eller kvantitativ studie och vilken sorts sådan (narrativ studie, kartläggning etc.)?

✓ Metod

Under metoden beskrivs den *pedagogiska satsningen*: vad det är för verksamhet författaren vill utveckla (nya former för samverkan mellan ex. skola-föräldrar eller grundskola-gymnasium, kompetensutveckling för lärare). Metodvalet ska också motiveras och diskuteras kritiskt.

✓ Genomförande

Här beskrivs och kommenteras det tänkta genomförandet av studien, till exempel i form av en arbets- och tidsplan som beskriver hur utvecklingsarbetet praktiskt hade kunnat genomföras.

✓ Resultat

I denna del redovisas vad resultatet skulle kunna bli, det kan göras med stöd i litteraturstudien. Resonera även om hur utvecklingsarbetet skulle kunna

¹ Observera att jag här går ifrån den uppställning som Carlström och Carlström Hagman beskriver. När du gör din litteraturstudie ha koll på och beskriv om det är kvalitativa eller kvantitativa studier som gjorts och resonera gärna kring det. Om du sedan i metoden kommer att samla in data ska du redogöra för om det är av kvalitativ eller kvantitativ art. Om du inte samlar in data finns begreppen kval/kvant med i Litteraturstudie.

utvärderas.

- ✓ Diskussion
Vad betyder de eventuella resultaten i relation till problemformuleringen? Även här kan stöd tas i de projekt som presenterats i litteraturstudien. Här redovisar och diskuterar du även de kompetensutvecklingsbehov som du identifierar att du har, antingen i relation till utvecklingsarbetet eller i din lärargärning i stort.
- ✓ Referenslista
- ✓ Eventuella bilagor

Ta stöd i litteraturen för att underbygga dina argument. Utvecklingsprojektets pedagogiska och/eller didaktiska inriktning ska stödjas med referenser till kurslitteraturen eller annan litteratur du läst i tidigare kurser inom programmet.

Arbetet lämnas in tre (!) gånger. De första två gångerna ska du lämna in *både* i Inlämningar och på Samarbetsytan. Den sista gången ska du bara lämna in Inlämningar. Vid den sista inlämningen kommer ditt arbete att skickas till Urkund för att bedöma överensstämmelse med andra källor på Internet och i litteraturen. Se gärna Urkunds plagiathandbok för att veta hur och vad du kan låna andras skrivna ord. Se även APA-lathunden om referenshantering, den finns under "Kursdokument" i Lisam.

Version 1

Den 2/12 kl. 17.00 lämnar du in ett preliminärt arbete där huvuddragen i inledning, bakgrund, problembeskrivning, syfte och metod ska framgå. Du kommer kl. 15 dagen efter få namn på 2 studenters vars arbete du ska läsa och kommentera i relation till kursmål och litteratur. Ni har vid det laget en bakgrund till ert problemområde, bestämt syfte och börjat skriva metod. Dvs ett preliminärt arbete där huvuddragen ska framgå. Det ni hjälper varandra med här är att se om det är tydligt för andra än författaren. Mer information om vad du ska ge återkoppling på samt hur du kan ge och ta återkoppling kommer på Lisam. Du kommer även få återkoppling från kurslärare i detta skede, denna återkoppling ges i ett eget dokument. **Du ska lämna in uppgiften i Lisam på två ställen:**

1. I inlämningar PRO3 version 1
2. I Samarbetsytan i grupprum i mappen för PRO1 version 1.

Döp filen till "PRO1. Version 1. Förnamn.efternamn". Innan du får kommentarerna (kan ta några dagar) fortsätter du arbeta med projektet. Lämnar du in i Word-format är det enkelt för läraren och kamraten att lämna kommentarer direkt i texten. Sen inlämning = inga kommentarer.

Kamratåterkopplingen till dina kamrater ska vara gjord senast den 9/5 kl. 17.

Version 2

Den 8/1 kl. 23.00 lämnar du senast in ditt arbete i Lisam i ditt grupprum. Du ska nu lämna in ett fullständigt arbete som innehåller alla delar enligt beskrivningen av uppgiften.

Du ska lämna in uppgiften i Lisam på två ställen:

1. I inlämningar PRO1 version 2
2. I Samarbetsytan i mappen för PRO1 version 2.

Döp filen till PRO3. Version 2. Förnamn.efternamn

Den 9/1 senast kl. 16 kommer du att få veta vems projektbeskrivning du ska opponera på och vilka arbeten du ska läsa till opponeringsseminariet **den 17/1** för att få godkänt i kursen. Observera: Om du lämnar in för sent kommer du inte kunna delta vid examinationsseminariet och därför inte bli godkänd på kursen! Datum för omtentamen finns sist i studiehandledningen.

Den 26/1 kl. 23.00 lämnar du in den slutliga versionen, det är alltså den som ligger till underlag för kursbetyg. **Du lämnar in i Lisam under "Inlämningar PRO3 slutversion". Döp filen till "PRO3. Version 3. Förnamn.efternamn.** Här har du tagit tillvara de kommentarer som du fått under kursens gång, både av lärare andra studenter samt av opponenter vid seminariet. Alla arbeten skickas nu av lärarna i kursen via Urkund för att bedöma graden av plagiat, läs mer i studiehandledningen.

Bedömningskriterier

Projektbeskrivningen bedöms med betygsskalan underkänd (U), godkänd (G) eller väl godkänd (VG).

För att få betyg på kursen krävs, förutom betyg på denna uppgift, ett aktivt deltagande vid opponeringsseminarium.

För att få godkänt (G) på uppgiften krävs att

- ✓ Studenten har självständigt skrivit ett arbete som passar in i den lokala och/eller nationella kontexten som kommer att bidra till att utveckla yrkesverksamheten i ämnet eller inom ämnesdidaktiken.
- ✓ Studenten förhåller sig kritisk till valda källor och metoder.
- ✓ Läsaren förstår varför projektet är angeläget i den kontext som anges och hur det kommer att genomföras.
- ✓ Påståenden underbyggs med argument som styrks genom referenser till relevant litteratur.

- ✓ Studenten använder och analyserar relevanta och centrala begrepp på ett korrekt sätt.
- ✓ Studenten beskriver samt motiverar sitt behov av kompetensutveckling i förhållande till sitt uppdrag som lärare.

För att få väl godkänt (VG) på uppgiften krävs att arbetet dessutom

- ✓ En mycket utförlig redogörelse för hur projektet förhåller sig till den lokala och /eller nationella kontexten
- ✓ Ett kritiskt och självständigt resonemang kring de villkor som råder för lärare och deras yrkesutövning.
- ✓ Studenten visar på analytiskt djup och bredd, d.v.s. att studenten utifrån självständiga, avancerade och problematiserande förhållningssätt använder de vetenskapliga teorierna och begreppen för att driva ett argument.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för godkänd innebär att den studerande erhåller betyget Underkänd (U) på kursen. Studenten bör också känna till att fusk i samband med examination hanteras av disciplinnämnden vid Linköpings universitet, se:

<http://www.student.liu.se/regler-rattigheter-sakerhet/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?!=sv>

Omtentamen

Omtentamen inklusive opponeringsseminarium den 2/3 2020 kl. 15.

Omtentamen 2 inklusive opponeringsseminarium den 6/4 2020 kl.15.

Observera att du måste anmäla dit till omtentamen minst 14 dagar innan och att opponering endast kan ske om fler än 2 anmäler sig till det tillfället.

Opponering

Vetenskapliga arbeten som avhandlingar, uppsatser och examensarbeten skall granskas kritiskt och diskuteras offentligt innan de godkänns. Denna uppgift utförs som regel av en opponent. Att starta ett skolutvecklingsarbete är en komplicerad process där det innan start är viktigt att vrida och vända på insatsernas trovärdighet för önskat resultat, därför ska även detta arbete granskas av en utomstående kollega.

Era arbeten fördelas så att ni är ansvariga för att läsa ett arbete noggrant och opponera på det. Ni ska även läsa några av de andra arbeten som kommer att presenteras under dagen. Vid dessa opponeringar är det öppet för dig att ha frågor eller kommentarer kring just det arbetet.

Tillvägagångssätt

Opponenten inleder sitt arbete med att ge en kort presentation av examensarbetet på ett beskrivande och icke värderande sätt. Avsikten med detta är att författaren då kan förstå om opponenter uppfattat innehållet på ett sätt som avsetts och om något behöver förtydligas. Författaren får därpå ordet för att kunna ge eventuella förtydliganden. Därefter påbörjar opponenter en väl förberedd granskning av arbetet som avslutas med en diskussion mellan opponenter och respondent utifrån de frågor som opponenter har identifierat. Opponenten bör koncentrera sig på väsentligheter, diskutera arbetets yrkesrelevans, innehåll och struktur och inte fastna i detaljer och formaliteter. Författaren skall ges tillfälle att argumentera för ståndpunkter i ett konstruktivt samtal. Kommentarer kring eventuella språkliga felaktigheter och dylikt kan med fördel överlämnas skriftligt efter seminariet. Övriga seminariedeltagare har också möjlighet att bidra i diskussionen.

I samband med opponeringen kommer examinerande lärare att ge ett omdöme på ditt arbete. Det kommer i flera fall finnas behov av korrigeringar, förtydliganden och omarbetningar av inlämnade texter. Vid de arbeten som ej kan bedömas som färdiga gör studenten och den examinerande läraren upp om inlämningsdag. Den omarbetade versionen skickas till examinerande lärare och läggs in på Lisam.

Stöd till opponenter

Ett bra skriftligt arbete skall vara strukturerat, sammanhållet, konsekvent och välskrivet. Det skall finnas en röd tråd i arbetet. Man skall kunna följa hur författaren resonerat kring olika val och eventuella problem som kan uppstå vid genomförandet. Det är också angeläget att kunna bedöma tillförlitligheten i resultaten. Här följer några exempel på områden som kan behandlas i granskning och diskussion av arbetet. Listan kan också vara till god hjälp i arbetet med det egna projektet.

- Ämnets relevans för den kommande yrkesverksamheten
- Hänger projektets idé, syfte och genomförande ihop med förväntat resultat?
- Tolkningar och argument
- Arbetets poänger
- Språklig korrekthet (rubriker, meningsbyggnad, styckesindelning, kommatecken osv.)

Vid planering av oppositionen kan opponenter med fördel också ta hjälp av bedömningsgrunder för examination av uppgiften.

Till opponeringsseminariet har du alltså förberett dig genom att ha med:

1. En kort sammanfattning av arbete som du har läst.
2. De styrkor som finns i arbetet.
3. De frågor som du har om arbetets bakgrund, förankring, genomförande, utvärdering, omfattning, gärna i form av frågor som du vill ställa till författaren.
4. Egna idéer som skulle kunna förstärka arbetet eller ge det en ny dimension. Kortfattat.
5. Ev. en erratalista på felstavningar eller andra petitesseer som du har kan bifogas (men bör inte tas upp under opponeringen om de inte är av betydande art).

Du förväntas även ha läst och ha frågor kring de andra arbeten som behandlas vid samma opponeringsgrupp.

Viktigt att tänka på!

I skolutvecklingsuppgiftens utformning ligger en utelämnande aspekt. Skolutveckling sker alltid i en lokal och nationell kontext. Det problem som den enskilde står inför kan vara av olika art och de problem som beskrivs kan handla om specifik undervisning/skola/arbetslag och jag vill att du låter det stanna inom gruppen. Det kan vara så att någon har överdrivit problemen för att lättare motivera val av ämne eller vinkel, det kan vara så att problemen redan när ni sitter och opponerar har tagits itu med. Några har skrivit fram sin skola som anonym och även om du kan lista ut vilken skola det är – behandla alla skolor som om du inte vet vilken det är. Ni är alla på väg in i en professionell organisation där att ta itu med problem ska vara en naturlig del av arbetet, men vi jobbar alla bäst utan att det pratas om oss medan vi pratar med varandra.

Litteraturlista

Tryckta källor:

Blossing, Ulf (2008). *Kompetens för samspelande skolor – Om skolorganisationer och skolförbättring* Lund: Studentlitteratur (150 s.)

Carlström, Inge & Carlström Hagman, Lena-Pia (2006). *Metodik för utvecklingsarbete och utvärdering*. Lund: Studentlitteratur.

Håkansson, Jan & Sundberg, Daniel (2012). *Utmärkt undervisning* Stockholm: Natur och Kultur (306 s.)

Håkansson, Jan & Sundberg, Daniel (2016). *Utmärkt skolutveckling* Stockholm: Natur och Kultur (312 s.)

Elektroniska resurser: länkar uppdaterade 190218

Blossing, Ulf (2013). Förändringsagenter för skolutveckling: Roller och implementeringsprocess *Pedagogisk forskning i Sverige* 18:3 – 4, 153 – 174

Carlgren, Ingrid (2012). The learning study as an approach for `clinical` subject matter didactic research, *International Journal for Lesson and Learning Studies*, Vol. 1 No. 2, 126 – 139 (13 s.)

Carlgren, Ingrid (årtal okänt). *Lärarna i kunskapssamhället* (artikel publicerad på Lärarnas historias hemsida, okänt årtal). (13 s.)
http://www.lararnashistoria.se/sites/www.lararnashistoria.se/files/artiklar/L%C3%A4rarna%20i%20kunskapssamh%C3%A4llet_0.pdf

Eklund, Solweig (red.) (2011). *Lärare som praktiker och forskare* Stockholm: Stiftelsen SAF och Lärarförbundet (79 s) <http://www.forskul.se/ffiles/0040C3F0/Ful5.pdf>

Giota, Johanna (2002). Skoleffekter på elevers motivation och utveckling *Pedagogisk forskning i Sverige* 7:4, s. 279 – 305

Lundgren, Mats & von Schantz Lundgren, Ina (2011). Lesson study & Learning study – Metoder för att utveckla yrkeslärares undervisning? *Nordic Journal of Vocational Education and Training* Vol. 1 No. 1 2011

RFR10 (2012/13). Hur kan ny kunskap komma till bättre användning i skolan. Rapport från riksdagen del 1. <http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Utredningar/Rapporter-fran-riksdagen/Hur-kan-ny-kunskap-komma-till-H00WRFR10/> (97 s.)

Roth, W-M. & Tobin, K. (2004). Coteaching: From praxis to theory. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 10:2, 161 – 179 (18 s.).

Skolinspektionen (2010). *Framgång i undervisningen* (17 s.)
<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/0-si/08-om-oss/sammanfattning-forskningsoversikten.pdf>

Skolinspektionen (2013). *Navet i skolors utvecklingsarbete* (17 s.)
<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/0-si/08-om-oss/regeringsuppdrag/navet-i-skolornas-utvecklingsarbete-utdrag-arsrapporten-2012.pdf>

Skolinspektionen (2013). *Skolans kvalitetsarbete ger möjlighet till förändring* (66 s.)
<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/0-si/08-om-oss/regeringsuppdrag/01-slutrapport-regeringsrapporten.pdf>

Skolinspektionen (2014). *Undervisning på yrkesprogram* (42 s.)
<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/0-si/01-inspektion/kvalitetsgranskning/yrkesprogram/05-yrkesprogram-sammanfattning.pdf>

Skolinspektionen (2017). *Helhet i utbildningen på gymnasiets yrkesprogram* (45 s.)
<https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/Publikationer/Granskningsrapport/Kvalitetsgranskning/helhet-i-utbildningen-pa-gymnasiets-yrkesprogram/>

Skolverket (2015). *Kvalitetsarbete i praktiken* (22 s)
https://www.skolverket.se/sitevision/proxy/publikationer/svid12_5dfce44715d35a5c_dfa2899/55935574/wtpub/ws/skolbok/wpubext/trycksak/Blob/pdf2901.pdf?k=2901

Valfri utvärdering tillkommer.

Observera att du kan behöva leta egen litteratur beroende på vilken skolutvecklingsmetod du väljer att använda.

Referenslitteratur

Dessa böcker erbjuder valfri fördjupning till ovanstående litteratur.

Scherp, Hans-Åke (2014). *Lärandebaserad skolutveckling* Lund: Studentlitteratur

Björndal, Cato R. P. (2013). *Det värderande ögat* Stockholm: Liber

Folkesson, Lena, Lendahls Rosendahl, Birgit, Längsjö, Eva & Rönnerman Karin (2004). *Perspektiv på skolutveckling* Lund: Studentlitteratur

Kornhall, Per (2014). *Alla i mål Skolutveckling på evidensbaserad grund*. Stockholm: Natur och kultur.

Langelotz, Lill (2014). *Vad gör en skicklig lärare? En studie om kollegial handledning som utvecklingspraktik* Doktorsavhandling, Göteborgs universitet, Gothenborg studies in educational sciences 348

Lauvås, P., Hofgaard Lycke, K. & Handal, G. (2016) *Kollegahandledning med kritiska vänner*. Lund: Studentlitteratur

Pihlgren, Ann S., (2013). *Det tänkande klassrummet* Stockholm: Liber

Sandström, Björn (2014). *Praktiknära skolutveckling* Malmö: Gleerups